

Máme Golema, Vrabce a chytré lidi

„Fakulta se hlásí k původní myšlence, že máme v lo nejširším smyslu vychovávat odborníky pro mírový jaderný průmysl,“ říká **děkan Igor Jex** při prohlídce **jaderné fakulty ČVUT** v Praze.

MARTIN RYCHLÍK

PRAHA V přízemí budovy poblíž pražského Rudolfinu – a pár metrů od hrobu rabína Löwa – stojí tokamak Golem (nejstarší funkční fúzní reaktor světa), na jiném místě v Troji je zase školní šépný reaktor Vrabec VR 1. „Jsem nejspíše jediná vysoká škola na světě, která má pro výuku svých studentů oba typy jaderných reaktorů. Jsou naprosto bezpečné,“ říká u Golema Igor Jex, děkan Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské (FJFI) při Českém vysokém učení technickém (ČVUT).

„Náš reaktor jsme upravili a vylepšili tak, že je doslova „blubuzdomný“,“ dodává v malé místnosti Vojtěch Svoboda, jenž se stará o termojaderný reaktor, který sem byl v roce 2007 dovezen z Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd. Na reaktoru se učí budoucí jaderní inženýři, chodí k němu exkurze, ale výboje lze spustit i na dálku, klidně z mobilu. „Dálkové ovládání je jedním z důvodů, proč se o nás zajímá budouvající fúzní reaktor ITER ve francouzsko-italské spolupráci.“

cha (plasma), Libora Šnoblů, Vojtěcha Petříčka (někdějšího prorektora pro výzkum), Miroslava Karlika, předního českého matematika Pavla Exnera (kvantové grafy), Pavla Štovička, Jesuse Guillerma Contrerasa (do Prahy přišel z Mexika) nebo Petra Jizby, jenž získal doktorát z teoretické fyziky na univerzitě v Cambridgeji.

Když padne otázka na fakultní specializaci v „jaderné fyzice“, Jex se ohradí. „S tím pojmem opatrně, je zavádějící. Naše fakulta se hlásí k původní myšlence, že máme v co nejširším smyslu vychovávat odborníky pro mírový jaderný průmysl. Proto pokrýváme celý tento cyklus: od získávání uranu nebo jiných paliv až po jejich uložení a likvidaci. Když je tohle pomyslná páté, navštíví se k tomu další obory. A tak kromě jaderné chemie, dozimetrie a katedry jaderných reaktorů máme i katedru materiálů, katedru fyzikální elektroniky a další oddělení mimo jaderný inženýrství. V České republice jsme jedním takto komplexní,“ řekl Jex, který dříve vedl katedru fyziky – spolu s katedrou fyzikální elektroniky –, jednu z největších a nejšíňších kateder.

Tradičně náročná škola

Celkem jich je deset. Důležitá je katedra dozimetrie a aplikace ionizujícího záření, kde pracuje například profesor Tomáš Cechák, jenž využil moderních metod dokonce k analýze užijících materiálů, například keramiky.

Igor Jex (54 let)

- **Kvantový fyzik, vědec a pedagog**
- **Děkanem** Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze je od roku 2013.
- **Narodil se** v Bratislavě. Roku 1987 absolvoval pražskou FJFI (obor fyzikální elektronika).
- **Posléze pracoval** ve Fyzikálním ústavu Slovenské akademie věd v Bratislavě.
- **Působil** v Tokiu, Helsinkách, Berlíně či Ulmu, obdržel prestižní Humboldtovo stipendium.
- **V roce 2003** získal na ČVUT profesuru pro obor fyzika.
- **Vámše** se kvantové optice, zkoumá interakce (neklasické) světla a hmoty.
- **Je autorem řady** učebnic a více než 150 vědeckých studií ze zhruba 2000 citacemi. Napsal i populárnější knihu o fyzikovi Ludwigu Boltzmannovi a Maxu Planckovi.
- **Je fanouškem** Star Treku. S manželkou mají dva syny, oba se věnují matematice.